

Cementiri de Sant Marçal de Relat

Avinyó

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Marçal de Relat
Emplaçament a llevant de Sant Marçal de Relat

Coordenades:

Latitud: 41.91351
Longitud: 1.99426
UTM Est (X): 416594
UTM Nord (Y): 4640662

Classificació

Número de fitxa 08012 - 95
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Gòtic Modern Neoclàssic Medieval
Segle XVIII
Any 1701
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La gran vegetació que l'envolta fa que s'hi hagin instal·lat líquens. La pluja també ha anat gastant la pedra.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic C/Sta. Maria, 1 08500 - Vic
Fitxes associades:
[Sant Marçal de Relat](#)
Autoria de la fitxa Marc Cucurella Pinilla
Data de registre de la fitxa: dv., 26/10/2007 - 02:00

Descripció

Cementiri situat a migjorn de l'església de Sant Marçal, on destaquen quatre tombes: Tomba primera que consta d'una llosa de grans proporcions de 2,20 m de llarg x 70 cm d'ample. A la tomba s'hi pot observar una inscripció: "sepultura de joan pont vinyés (...) de 1701" situada a la part superior de la llosa. La tomba està mirant d'oest a est, i està juntament amb altres dos lloses més, creant un conjunt de tres lloses paral·leles, aquesta tomba és la situada més a la dreta. Tomba segona que consta d'una llosa de grans proporcions de 2,20 m de llarg x 70 cm d'ample. A la tomba s'hi pot observar una inscripció a la part superior de la llosa il·legible degut a la gran quantitat de vegetació que hi ha. La llosa està partida. La tomba està mirant d'oest a est, i està juntament amb altres dos lloses més, creant un conjunt de tres lloses paral·leles. Aquesta tomba és la situada al centre. Tomba tercera que consta d'una llosa de grans proporcions de 2,20 m de llarg x 70 cm d'ample. A la tomba no s'hi llegeix cap tipus d'inscripció encara que se'n pot deduir alguna lletra. La tomba està mirant d'oest a est, i està juntament amb altres dos lloses més, creant un conjunt de tres lloses paral·leles. Aquesta tomba és la situada més a l'esquerra. Tomba quarta que consta d'una llosa de grans proporcions de 2 m de llarg x 60 cm d'ample. A la tomba s'hi llegeix la inscripció "IHS ROCA" a la part superior de la llosa. Al revés que la resta de tombes de la mateixa necròpolis, aquesta està mirant d'est a oest, i està separada del conjunt de les tres tombes anteriors.

Història

Per les restes de ceràmica trobades a l'entorn de l'església així com les tombes de fossa són, juntament amb les notícies documentals, testimonis per a afirmar que la primera església de Sant Marçal era romànica. Des del 951 és documentada com a parròquia i passà a dependre del monestir de Ripoll per donació de la família Lluçà. Al segle XVII l'església deixa de ser parròquia i esdevé sufragània de Santa Eugènia de Relat. El temple romànic fou molt transformat: la volta fou substituïda per una de gòtica, l'any 1775 fou substituït l'absis per un presbiteri quadrat, fou oberta la porta de ponent i erigit el campanar de torre.

Bibliografia

- BOLÓS, Jordi - HURTADO, Víctor (2004). Atlas del comtat de Manresa (798-993). Rafael Dalmau Editors, Barcelona.
- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. (08-11-1989), núm. 1216, Generalitat de Catalunya, Barcelona
- GAVÍN, Josep M (1979). Inventari d'Esglésies, vol. V (Bages), Artestudi Edicions, Barcelona, pàg. 31.
- GINESTA BATLLORI, Salvador (1987). La Comarca del Bages, col·lecció Cavall Bernat, núm. 14, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pàg. 54-55.
- ILLA CODINA, Josep (1987). "Avinyó" a FERRER ALÒS, Llorenç (coord). Història del Bages, vol. I, Parcir Ed., pàg. 134.
- TRESSERRA, Joan (prev.) (1932). Notes històriques de Sant Joan d'Avinyó, Manresa.

